

Tisková zpráva

Česká veřejnost o samozásobitelství a zahradičení – Potraviný 2021

- ⊗ Alespoň občas téměř tři pětiny (59 %) lidí doma zavařují a přibližně třetina (35 %) lidí si alespoň občas doma peče vlastní chleba.
- ⊗ Téměř polovina (49 %) lidí si pěstuje vlastní potraviny na zahrádce, 6 % v bytě nebo na balkóně.
- ⊗ Mezi nejdůležitější důvody, proč lidé produkují vlastní potraviny, patří získání čerstvých potravin (26 %), že je to koníček (19 %) a úspora peněz (17 %).
- ⊗ Přibližně dvě třetiny (67 %) lidí nějakou část z toho, co ve své domácnosti vypěstují nebo vyrobí, někomu darují nebo s někým vymění.
- ⊗ Lidé, kteří si nepěstují ani nevyrábějí vlastní potraviny, tak je nejčastěji dostávají od členů blízké rodiny (46 %) a od přátel (44 %).
- ⊗ V průměru téměř dvě pětiny (39 %) lidí vyhazují odpad z kuchyně do smíšeného odpadu, 21 % tento odpad kompostuje, 15 % ho vyhazuje do biopopelnice, 13 % ho využije pro zvířata a 12 % ho dá někomu jinému.
- ⊗ Polovina (50 %) lidí v sezóně pravidelně, tj. alespoň jednou měsíčně, pracuje na zahradě nebo zahrádce, 29 % chodí sbírat houby, lesní plody nebo byliny a 19 % se věnuje chovu domácích užitkových zvířat.
- ⊗ Více než dvě pětiny (42 %) respondentů se domnívají, že zásobování jejich domácnosti potravinami se v současnosti a v době před deseti lety nezměnilo.

Zpracovala:
Radka Hanzlová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Tel.: 210 310 587; e-mail: radka.hanzlova@soc.cas.cz

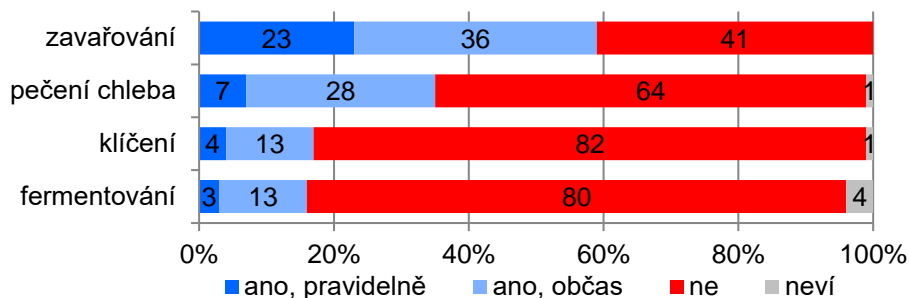
V rámci speciálního výzkumu Potraviný 2021 byla velká část věnována tématu samozásobitelství a zahradaření. Konkrétně jsme zjišťovali, zda se lidé věnují různým činnostem souvisejícím se samozásobitelstvím a zpracováním vlastních potravin (např. pečení chleba, fermentování, včelaření, chov domácích užitkových zvířat, sběr hub, lesních plodů nebo bylin), zda se věnují produkci vlastních potravin (ovoce, zelenina, vejce, maso, apod.) a pokud ano, tak kde a proč, zda lidé, kteří ve své domácnosti něco pěstují či vyrábějí, tak tyto produkty někomu darují nebo s někým vyměňují, případně s kolika lidmi. Zajímal nás i pohled z druhé strany, tedy zda sami lidé od někoho dostávají doma vyrobené či vypěstované potraviny. V neposlední řadě jsme se zaměřili i na téma zpracování kuchyňského odpadu a porovnání současného zásobování potravinami s dobou před deseti lety.

Na přípravě tohoto bloku otázek se spolupodíleli: Barbora Duží (Ústav geoniky AV ČR, v. v. i., oddělení Environmentální geografie), Jan Vávra (Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., oddělení Lokálních a regionálních studií), Petr Jehlička (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., oddělení Ekologické antropologie) a Petr Daněk (Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Geografický ústav).

Na úvod jsme se respondentů zeptali, zda a případně jak často dělají oni sami ve své domácnosti nějaké aktivity související s produkcí vlastních potravin.¹ Téměř tři pětiny (59 %) lidí alespoň občas doma zavařují a přibližně třetina (35 %) lidí si alespoň občas doma peče vlastní chleba. Zbývající dvě aktivity – klíčení a fermentování – nejsou v českých domácnostech příliš rozšířené, neboť alespoň občas je dělá pouze necelá pětina dotázaných (17 %, resp. 16 %) a přibližně čtyři pětiny lidí doma nikdy nefermentují (80 %) ani neklíčí (82 %).

¹ Znění otázky: „Děláte ve Vaší domácnosti následující aktivity? a) Zavařování, b) pečení chleba, c) fermentování, d) klíčení.“ Možnosti odpovědi: ano, pravidelně, ano, občas, ne, nikdy.

Graf 1: Děláte v domácnosti ...? (v %)

Pozn.: Položky seřazeny sestupně podle součtu odpovědí „ano, pravidelně“ a „ano, občas“.

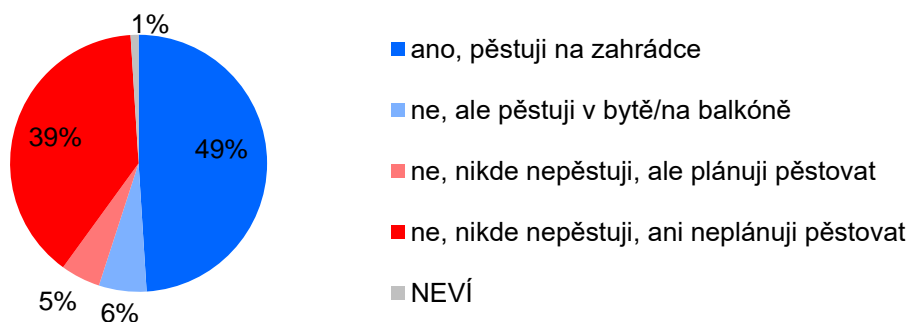
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 884 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Detailnější analýza ukázala, že častěji zavařují ženy, lidé starší 30 let, dotázaní se středoškolským vzděláním, ti, kteří hodnotí životní úroveň své domácnosti jako dobrou, či „ani dobrou, ani špatnou“, a obyvatelé menších obcí do 5 tisíc obyvatel. Pečení chleba se častěji věnují ženy, lidé ve věku 30 až 44 let, vysokoškolsky vzdělaní, dotázaní s dobrou, případně „ani dobrou, ani špatnou“ životní úrovní vlastní domácnosti, a ti, kteří často nakupují biopotraviny.

Co se týká produkce vlastních potravin (ovoce, zelenina, vejce, maso, apod.), nejdříve jsme respondentům položili otázku, zda oni sami vlastní nebo využívají nějakou zahrádku, pole nebo sad k jejich produkci.² Jak můžeme vidět z grafu 2, tak téměř polovina (49 %) dotázaných vlastní nebo využívá pro produkci potravin zahrádku. Přibližně dvacetina (6 %) dotázaných uvedla, že nevlastní ani nevyužívá zahrádku, pole či sad, ale pěstuje si nějaké potraviny v bytě nebo na balkóně. Více než dvě pětiny (44 %) dotázaných pak uvedly, že se nevěnují produkci vlastních potravin, nicméně 5 % z nich s tím plánuje začít. Zbývající 1 % dotázaných v této otázce „neví“.

Z hlediska velikosti místa bydliště, lidé žijící v menších obcích do 5 obyvatel výrazně častěji pěstují na zahrádce, ve větších obcích se poměr mezi pěstováním na zahrádce a v bytě/na balkóně výrazně snižuje. Obecně však platí, že lidé žijící v menších obcích do 5 tisíc obyvatel pěstují ať už na zahrádce či v bytě/na balkóně výrazně častěji než lidé žijící v obcích s více obyvateli. Co se týká kraje, produkci vlastních potravin se častěji věnují obyvatelé Středočeského, Jihomoravského a Libereckého kraje, nejméně naopak obyvatelé Karlovarského kraje.

Graf 2: Vlastníte/využíváte zahrádku/pole/sad k produkci potravin?? (v %)

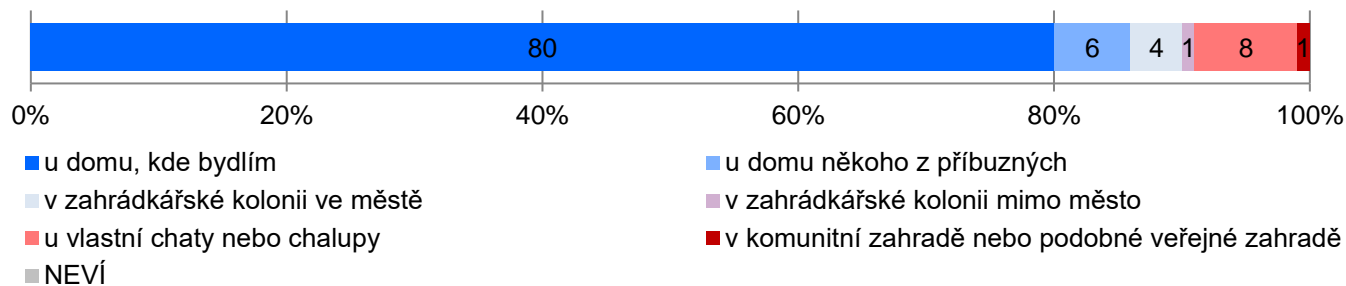

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 884 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

² Znění otázky: „Vlastní nebo využívá Vaše domácnost nějakou zahrádku, pole nebo sad (ať už u domu nebo na jiném místě) k produkci potravin (ovoce, zelenina, vejce, maso, apod.)?“ Možnosti odpovědi: ano, pěstujeme na zahrádce; ne, ale pěstujeme v bytě/na balkóně; ne, nikde nepěstujeme, ale plánujeme pěstovat; ne, nikde nepěstujeme, ani neplánujeme pěstovat.

Těm respondentům, kteří uvedli, že si pěstují potraviny na zahrádce, jsme položili doplňující otázku, kde tento pozemek leží.³ Čtyři pětiny (80 %), respondentů uvedly, že pozemek, respektive zahrádka, kde si pěstují potraviny, se nachází u domu, kde bydlí. Necelá desetina lidí se věnuje pěstování potravin na pozemku u vlastní chaty nebo chalupy (8 %) nebo u domu někoho z příbuzných (6 %). Ostatní možnosti jsou méně časté, konkrétně 4 % lidí produkuje vlastní potraviny v zahrádkářské kolonii ve městě, 1 % v zahrádkářské kolonii mimo město a rovněž 1 % v komunitní nebo podobné veřejné zahradě.

Graf 3: Kde leží pozemek pro produkci vlastních potravin? (v %, pouze ti, kteří pěstují na zahrádce)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 433 respondentů starších 15 let, kteří uvedli, že si pěstují potraviny na zahrádce, osobní rozhovor.

Pro produkci vlastních potravin (ovoce, zelenina, maso, vejce) mohou mít lidé různé důvody. Proto nás zajímalo, z jakých důvodů se této aktivitě věnují čeští respondenti.⁴ Jako první nejdůležitější důvody lidé nejčastěji uváděli, že získají vlastní čerstvé potraviny (26 %), že je to pro ně koníček (19 %) a že uspoří peníze (17 %). Na další místo lidé nejčastěji řadili, že získají vlastní biopotraviny (14 %). Ostatní důvody, např. uplatním dovednosti a znalosti, pokračují v rodinné tradici nebo plním rodinné závazky, nejsou pro lidi příliš důležité (uvedla je přibližně dvacetina oslovených).

Tabulka 1: Důvody pro produkci vlastních potravin

	Četnost	Procenta (%)
Získám čerstvé potraviny	369	26
Je to pro mě koníček	276	19
Uspořím peníze	247	17
Získám biopotraviny	206	14
Uplatním dovednosti a znalosti	89	6
Pokračuji v rodinné tradici	87	6
Získám potraviny, které nejsou dostupné na trhu	61	4
Plním rodinné závazky (pomoc příbuzným)	52	4
Produkcí potravin s malým dopadem na ŽP přispěji k jeho ochraně	50	3
Neví	7	1

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 1 437 odpovědí, 490 respondentů starších 15 let, kteří uvedli, že si na zahrádce nebo v bytě/na balkóně pěstují vlastní potraviny, osobní rozhovor.

Respondentů jsme se dále ptali, zda nějakou část z toho, co si ve své domácnosti vypěstují nebo vyrobí, někomu darují nebo si s někým vyměňují.⁵ Tři desetiny (30 %) lidí uvedly, že žádnou část z toho, co si vypěstují nebo vyrobí, nikomu nedarují ani s nikým nevyměňují. Přibližně třetina (32 %) lidí někomu daruje nebo si s někým vymění méně než desetinu z toho, co si vypěstuje nebo vyrobí a necelá dvacetina (19 %) toto množství odhaduje na více než

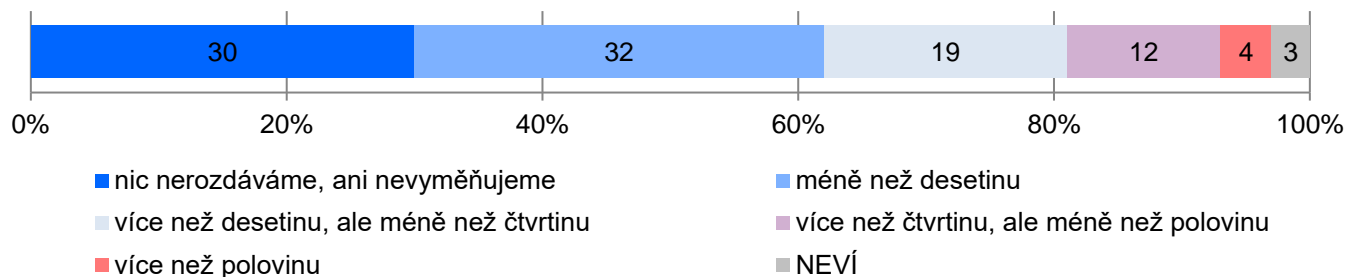
³ Znění otázky: „Kde leží tento pozemek? Pokud používáte více pozemků, při odpovědi uvažujte ten nejvýznamnější.“ Možnosti odpovědí: u domu, kde bydlím, u domu někoho z příbuzných, v zahrádkářské kolonii ve městě, v zahrádkářské kolonii mimo město, u vlastní chaty nebo chalupy, v komunitní zahradě nebo podobné veřejné zahradě, jinde.

⁴ Znění otázky: „Lidé mohou mít pro produkci vlastních potravin (ovoce, zelenina, maso, vajíčka) různé důvody. Z následujícího seznamu, prosím, vyberte 3, které jsou pro Vás osobně nejdůležitější, a seřadte je v pořadí podle důležitosti. Nejdůležitějšímu důvodu dejte číslo 1, druhému nejdůležitějšímu číslo 2 a třetímu nejdůležitějšímu číslo 3.“ Možnosti odpovědí uvedeny v tabulce 1.

⁵ Znění otázky: „Jak velkou část z toho, co ve své domácnosti vypěstujete nebo vyrobíte, někomu darujete nebo s někým vyměníte?“ Možnosti odpovědí: Nic nerozdáváme ani nevyměňujeme, méně než desetinu, více než desetinu, ale méně než čtvrtinu, více než čtvrtinu, ale méně než polovinu, více než polovinu.

desetinu, ale méně než čtvrtinu. Více než čtvrtinu, ale méně než polovinu své „úrody“ někomu daruje nebo s někým vymění o málo více než desetina (12 %) lidí a necelá dvacetina (4 %) lidí uvedla, že někomu daruje nebo s někým vymění více než polovinu z toho, co si doma vypěstuje nebo vyrobí.

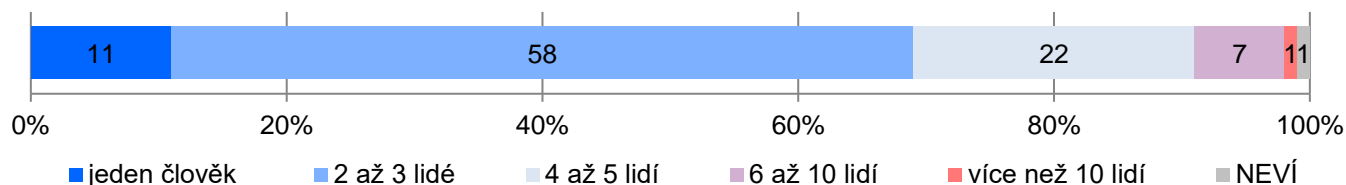
Graf 4: Kolik ze své úrody lidé darují nebo vyměňují? (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviný 10. – 26. 7. 2021, 490 respondentů starších 15 let, kteří uvedli, že si na zahrádce nebo v bytě/na balkóně pěstují vlastní potraviny, osobní rozhovor.

Těch respondentů, kteří uvedli, že nějaké množství z toho, co ve své domácnosti vypěstují nebo vyrobí, někomu darují, nebo s někým vymění, jsme se doptávali, o kolik lidí jde, přičemž měli počítat jen lidi mimo jejich domácnost.⁶ Téměř tři pětiny (58 %) lidí nějakou část z toho, co si doma vypěstují nebo vyrobí, darují nebo si vymění se dvěma až třemi lidmi. Více než pětina (22 %) lidí daruje nebo vyměňuje své vypěstované nebo vyrobené potraviny se čtyřmi až pěti lidmi, 7 % se šesti až deseti lidmi a 1 % s více než deseti lidmi. O málo více než desetina (11 %) lidí část ze své „úrody“ daruje nebo vymění s jednou osobou.

Graf 5: Kolika lidem daruje nebo s kolika lidmi vyměňuje vypěstované či vyrobené potraviny? (v %)

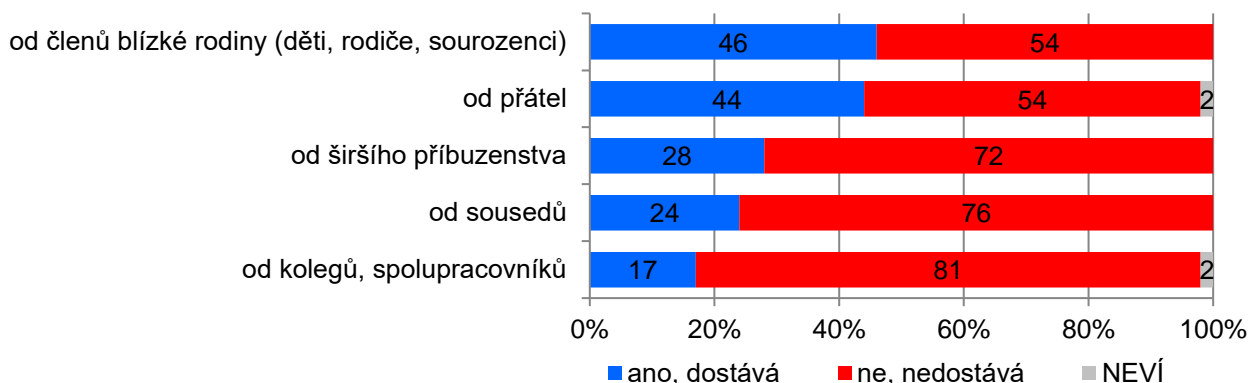
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviný 10. – 26. 7. 2021, 325 respondentů starších 15 let, kteří uvedli, že si na zahrádce nebo v bytě/na balkóně pěstují vlastní potraviny a kteří nějaké množství z toho, co ve své domácnosti vypěstují nebo vyrobí, někomu darují nebo s někým vymění, osobní rozhovor.

Součástí výzkumu byla i otázka z opačného úhlu pohledu, tedy zda lidé, kteří si sami nepěstují ani nevyrábějí vlastní potraviny, tak je od někoho dostávají.⁷ Jak můžeme vidět v grafu 6, tak více než dvě pětiny lidí dostávají doma vyrobené či vypěstované potraviny od členů blízké rodiny (46 %) nebo od přátel (44 %). Přibližně čtvrtina lidí dostává potraviny domácí výroby od širšího příbuzenstva (28 %) nebo od sousedů (24 %). Necelá pětina (17 %) lidí uvedla, že doma vyrobené či vypěstované potraviny dostává od svých kolegů či spolupracovníků.

⁶ Znění otázky: „Kolik lidem darujete nebo s kolika lidmi vyměňujete potraviny vypěstované nebo zpracované Vaší domácností? Počítejte jen lidi mimo Vaši domácnost.“ Možnosti odpovědí: jeden člověk, 2 až 3 lidé, 4 až 5 lidí, 6 až 10 lidí, více než 10 lidí.

⁷ Znění otázky: „Dostáváte od někoho doma vyrobené či vypěstované potraviny? a) od členů blízké rodiny (dětí, rodiče, sourozenci, apod.), b) od širšího příbuzenstva, c) od sousedů, d) od přátel, e) od kolegů, spolupracovníků, f) od někoho jiného.“ Možnosti odpovědí: ano, dostává, ne nedostává.

Graf 6: Dostává od někoho doma vyrobené či vypěstované potraviny? (v %, pouze ti, kteří si sami nepěstují a nevyrobí potraviny)

Pozn.: Položky seřazeny sestupně podle odpovědi „ano, dostává“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 389 respondentů starších 15 let, kteří si sami nepěstují ani nevyrobí potraviny, osobní rozhovor.

Všem respondentům jsme položili otázku, jak zacházejí ve své domácnosti s odpadem z kuchyně (zbytky od vaření, nespotřebované jídlo apod.). Konkrétně jsme jim předložili pět možností, u kterých měli uvést přibližný podíl tak, aby celkový součet tvořil 100 %.⁸ Pokud zprůměrujeme hodnoty u jednotlivých možností, tak výsledky ukazují (viz tabulku 2), že nejvíce respondentů, téměř dvě pětiny (39 %), vyhazují odpad z kuchyně do smíšeného odpadu (popelnice). Druhou nejčastější možností zpracování kuchyňského odpadu je kompostování (21 %). Zbývající tři možnosti využívá pro zpracování odpadu z kuchyně průměrně šestina respondentů, konkrétně 15 % ho vyhazuje do biopopelnice, 13 % ho využije pro zvířata a 12 % ho dá někomu jinému.

Tabulka 2: Způsoby zpracování odpadu z kuchyně

	Procenta (%)
Vyhazování do smíšeného odpadu (popelnice).	39
Kompostování.	21
Vyhazování do biopopelnice.	15
Využití pro zvířata.	13
Darování někomu jinému (pro zvířata, na kompost).	12
CELKEM	100

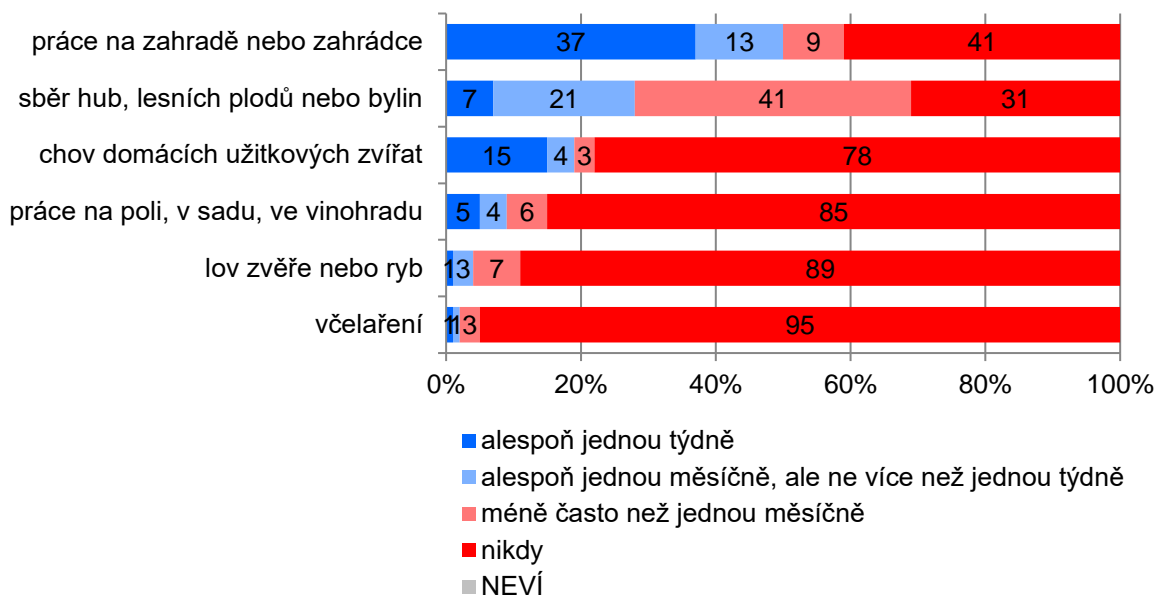
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 1 437 odpovědí, 490 respondentů starších 15 let, kteří uvedli, že si na zahrádce nebo v bytě/na balkóně pěstují vlastní potraviny, osobní rozhovor.

Se zahradničením a samozásobitelstvím se pojí určité činnosti, které mohou lidé vykonávat, a to zejména v sezóně. V rámci výzkumu jsme proto respondentům nějaké předložili a zajímalo nás, jak často, pokud vůbec, se jim věnují.⁹ Polovina (50 %) respondentů v sezóně pravidelně pracuje na zahradě nebo zahrádce, z toho 37 % „alespoň jednou týdně“ a 13 % „alespoň jednou měsíčně, ale ne více než jednou týdně“. Necelé tři desítky (28 %) lidí chodí v sezóně sbírat houby, lesní plody nebo byliny (7 % „alespoň jednou týdně“, 21 % „alespoň jednou měsíčně, ale ne více než jednou týdně“). Chovu domácích užitkových zvířat se v sezóně pravidelně věnuje téměř dvacitina (19 %) lidí. Ostatní aktivity dělají respondenti v sezóně výrazně méně často (více viz graf 7).

⁸ Znění otázky: „Jak zacházíte s odpadem z kuchyně (zbytky od vaření, nespotřebované jídlo, apod.)? U každé možnosti uveďte přibližný podíl tak, aby celkový objem odpadu tvořil 100 %.“ Možnosti odpovědí: Kompostujete. Co lze, využijete pro zvířata. Dáváte někomu jinému (pro zvířata, na kompost). Vyhazujete do biopopelnice. Vyhazujete do smíšeného odpadu (popelnice).

⁹ Znění otázky: „Jak často, pokud vůbec, se v sezóně Vy osobně věnujete následujícím činnostem: a) práce na zahradě nebo zahrádce, b) práce na poli, v sadu, ve vinohradu apod., c) chov domácích užitkových zvířat, d) sběr hub, lesních plodů nebo bylin, e) lov zvířete nebo ryb, f) včelaření.“ Možnosti odpovědí: alespoň jednou týdně, alespoň jednou měsíčně, ale ne více než jednou týdně, méně často než jednou měsíčně, nikdy.

Graf 7: Frekvence činností souvisejících se samozásobitelstvím (v %)

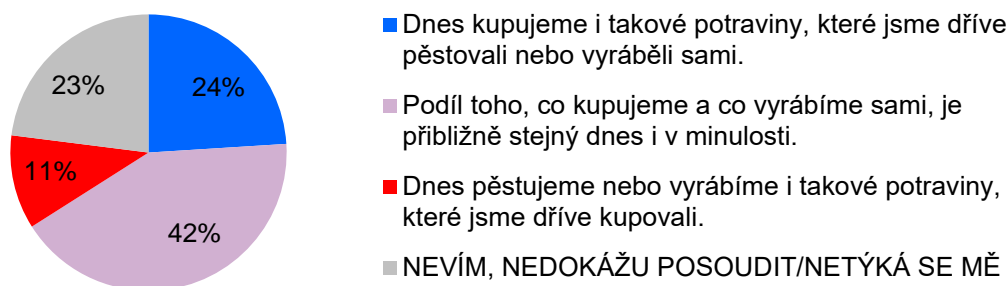

Pozn.: Položky seřazeny sestupně podle součtu odpovědí „alespoň jednou týdně“ a „alespoň jednou měsíčně, ale ne více než jednou týdně“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 884 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor

Na závěr výzkumu měli respondenti porovnat, jak se podle jejich názoru, změnilo či nezměnilo zásobování potravinami jejich domácnosti v současnosti a v době před deseti lety.¹⁰ Více než dvě pětiny (42 %) respondentů se domnívají, že zásobování jejich domácnosti potravinami se v současnosti a v době před deseti lety nezměnilo, když zvolili odpověď „Podíl toho, co kupujeme a co vyrábíme sami, je přibližně stejný dnes i v minulosti.“ Více než třetina lidí si naopak myslí, že v průběhu posledních deseti let došlo v zásobování jejich domácnosti potravinami k určitým změnám. Konkrétně necelá čtvrtina (24 %) lidí je toho názoru, že „dnes nakupují i takové potraviny, které dříve pěstovali nebo vyráběli sami“ a naopak přibližně desetina (11 %) lidí v domácnostech „dnes pěstuje nebo vyrábí i takové potraviny, které dříve kupovali“. Poměrně velký podíl respondentů, téměř čtvrtinový (23 %), na tuto otázku neodpověděl jasně, protože nevěděl, nedokázal posoudit nebo se ho tato otázka netýkala.

Graf 8: Porovnání zásobování vlastní domácnosti v současnosti a v době před deseti lety (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Potraviny 10. – 26. 7. 2021, 884 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹⁰ Znění otázky: „Porovnejte zásobování Vaší domácnosti potravinami v současnosti a v době před deseti lety. Vyberte odpověď, která nejlépe vystihuje situaci.“ Možnosti odpovědí: Dnes kupujete i takové potraviny, které jste dříve pěstovali nebo vyráběli sami. Podíl toho, co kupujete a co vyrábíte sami, je přibližně stejný dnes i v minulosti. Dnes pěstujete nebo vyrábíte i takové potraviny, které jste dříve kupovali. NEVÍ, NEDOKÁŽE POSOUDIT/NETÝKÁ SE.

Dílčí analýza ukázala, že odpovědi na tuto otázku jsou ovlivněny pohlavím a věkem. Co se týká pohlaví, tak ženy častěji než muži zastávají názor, že podíl toho, co si v domácnosti kupují a vyrábí je přibližně stejný nyní jako před deseti lety nebo že dnes pěstují nebo vyrábí i takové potraviny, které dříve kupovali, zatímco muži jsou častěji toho názoru, že dnes kupují i takové potraviny, které dříve sami pěstovali nebo vyráběli a častěji se také přiklánějí k variantě „nevím, nedokážu posoudit, netýká se mě“. Z hlediska věku jsou rozdíly pochopitelné, když mladí lidé do 29 let se výrazně častěji než ostatní věkové kategorie přikláněly k variantě „nevím, nedokážu posoudit, netýká se mě“. Lidé starší 60 let se pak častěji přikláněly k variantě, že „dnes kupují i takové potraviny, které dříve pěstovali nebo vyráběli sami“.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Potraviny 2021
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Projekt:	Strategie AV21 „Potraviny pro budoucnost“
Termín terénního šetření:	10. 7. – 26. 7. 2021
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Vážení dat:	Vzdělání X NUTS 2, věk X NUTS 2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk
Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	884
Počet tazatelů:	161
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování CAPI a PAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PL.89, PL.111, PL.112, PL.113, PL.114, PL.115, PL.116, PL.117, PL.118, PL.119
Kód zprávy:	or211130
Zveřejněno dne:	30. listopadu 2021
Zpracovala:	Radka Hanzlová

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velikých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

„Aktivita byla podpořena Strategií Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu „Potraviny pro budoucnost“.
<http://www.potravinav21.cz/>